

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor, název, místo, rok, rozsah práce, vedoucí práce:

Petr Stejskal, *Horník na Ostravsku za Protektorátu a během prvních let komunismu*, (ved. P. Koura), PedF KDDD, 2017, 57s. + přílohy

Hodnotící kritéria

	splňuje	splňuje z větší části	splňuje z menší části	nesplňuje
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.			X	
Metody využití autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.			X	
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .			X	
Struktura práce je vyvážená a logická.			X	
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .			X	
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .		X		
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .			X	
Autor správně cituje .				X
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).			X	
Autor pravidelně konzultoval s vedoucím práce				

Celkové hodnocení (slovně)

Práce P. Stejskala chce být příspěvkem k regionálním a sociálním dějinám Ostravska, cílí na profesy horníka a její proměny ve čtyřicátých a padesátých letech 20. století. Záměr je opodstatněný, neboť, a k tomu se Stejskal i vyjadřuje, tato doslova strategická profese se těšila zvláštnímu režimu jak v době protektorátu, tak v době komunismu. Autor se vhodně soustředil na „život těchto lidí během dvou totalitních režimů“ (s. 8). Mimochodem, v chronologickém dělení zcela opominul roky 1945-1948, nebo je vnímá již jako komunistickou periodu? Avšak P. Stejskal se téma rozhodl zpracovat s přílišnou ambicí a to se mu v rozsahu bakalářské práce uspokojivě nepodařilo. Navíc sám v úvodu ukazuje, že chce hledat „to pozitivní“ a na dopady těžby se nedívat „negativně“. (s. 7), Poněkud zvláštní je dělení do kapitol, kdy za první z nich je označena „anotace“, druhou jsou „klíčová slova“ atd. Vlastní práce má tudíž kapitoly 4: horník za protektorátu, horník za komunismu, organizace a normování mezd v hornictví, aspekty hornického života. Minimálně tři z těchto kapitol by postačovaly ke zpracování bakalářské práce, ale autor by musel téma pojednat více do hloubky. Kapitola o Organizace a normování mezd – založená jen na jednom titulu z roku 1956 je pak naopak zcela nedostatečná. Práci dále zcela chybí srovnávací rozměr – např. se situací na Kladensku, k čemuž také existuje příslušná literatura.

Autor místy přejímá nekriticky názory starší literatury na odbojovou činnost na Ostravsku. Opravdu lze poškozovat nacisty „nižším výkonem či vysokou úrazovostí“? (s. 14), je formou rezistence „odchod do jiné profese“? (s. 19) Problém těchto interpretací je jasně vidět na s. 19, kde si vzpomínky pamětníka protirečí se zbytkem výkladové části.

Za jednu z nejproblematictějších věcí celé práce považuji způsob, jakým se autor vyrovnal s prameny a literaturou. Rozhodně není přesné tvrzení, že dosud neexistuje „žádná práce či studie, která by podávala charakteristiku OK revíru ze sociálního hlediska s přihlédnutím k pracovní, politické, mzdové a zdravotní problematice“ (s. 9-10), ještě větší rozpaky pak budí způsob práce s archivními prameny. Ty v seznamu zdrojů na konci práce chybí úplně! Vůbec není jasné – a poznámky pod čarou to dobře dokládají – odkud autor čerpá (archív, fond, karton). To považuji za prohřešek proti postupům studentských kvalifikačních prací v historii. Nemluvě o užívání zkrácených citací. Ty autor asi nezná. Co P. Stejskal myslel poznámkou č. 148? Práci prospělo, že autor provedl tři rozhovory, zažili však jeho narátoři v dolech období, o kterém píše?

O rozpacích celé práce dobře vypovídá závěr, které vlastně žádným závěrem není. Shrnout lze takto: studium dobových dokumentů v archivech, odborných publikací, rozhovory s pamětníky

na autora „rozhodně zapůsobily“ a největším rozdílem v životě horníků během dvou totalitních režimů 20. století bylo, že byly.

Věcné chyby: Německo nekapitulovalo 5. 5. 1945 (s. 8), komunistické Československo netrvá „do konce roku 1989“ (s. 8), je správné překládat Olsagebiet jako Zaolší? (s. 11), pokud již psát Protektorát, rozhodně ne Protektorátní.

Práce také stojí na hraně uznání svým rozsahem (v textu je třikrát opakována důlní katastrofa na dole Doubravě), na druhou stranu je psána vcelku čtivě, bez zásadního množství gramatických chyb.

Přes zásadní výtky práci k obhajobě doporučuji.

Otázky k obhajobě:

Jak se mění politické názory horníků v letech 1941-1943? (viz s. 18)

Jaké formy nelevicového odboje za 2. světové války autor zná? (s. 22)

Provedl autor lustraci v ABS k úderníkovi Jaroslavu Miskovi? (s. 33-34)

Co myslí tím, že se československý průmysl po roce 1955 postupně vracel do své původní poválečné podstaty? (s. 38)

Datum 10. 1. 2018

Podpis oponenta práce doc. PhDr. Jiří Hnilica, Ph.D.